

Västerås kommun
info@vasteras.se

Rektor vid Önstaskolan
patric.feltendal@vasteras.se

Beslut

2013-03-15
Dnr 400-2011:6496

Beslut

efter kvalitetsgranskning av Rätten till utbildning i Västerås kommun och Önstaskolan

2013-03-15

1 (4)

Dnr 400-2011:6496

Inledning

I detta beslut ges en sammanfattande bedömning utifrån kvalitetsgranskningens resultat och en beskrivning av de utvecklingsområden som framstått som mest centrala att prioritera i det lokala kvalitetsarbetet.

För en utförligare beskrivning av kvalitetsgranskningens resultat och Skolinspektionens bedömningar i sin helhet se bilaga 1 och 2, *Rapport efter kvalitetsgranskning av Västerås kommun och Önstaskolan*.

Sammanfattande bedömning

I Västerås kommun med cirka 140 000 invånare, finns 61 grundskolor varav 44 skolor är kommunala och 17 skolor är fristående. Av de kommunala skolorna har elva skolor undervisning i årskurs 6-9. Från och med den 1 januari 2013 har kommunens skolororganisation övergått från en beställar-/utförarorganisation, till en mer samlad organisation med en barn- och ungdomsnämnd (BUN).

Västerås kommun har förutom de elevhälsoteam som finns på skolorna en central elevhälsa som ger tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog, kurator och personal med specialpedagogisk kompetens.

Västerås kommun bedriver på övergripande nivå ett främjande arbete för ökad närvaro i grundskolan och har samverkansavtal med andra berörda verksamheter i arbetet för barn och ungdomar som far illa eller riskerar att fara illa. Kommunen har riktlinjer och rutiner som ska följas av skolorna i syfte att skapa en god studiemiljö som främjar närvaro, som dock kan förtydligas genom definitioner av begreppen som används vid ogiltig frånvaro. Kommunen har gemensamma rutiner för registrering av elevers frånvaro uppdelad på giltig och ogiltig frånvaro, men tillförlitligheten i skolornas underlag varierar eftersom skolorna i varierande omfattning registrerar frånvaro och begreppen kring olika former av frånvaro inte är klart definierade. Kommunen behöver vidare följa upp att de åtgärder som vidtas för elever som anmälts till huvudmannen, verkligen leder till att elevens närvaro ökar och att elevens rätt till utbildning därmed tillgodoses.

Västerås kommun har påbörjat ett arbete med att skapa rutiner för uppföljning av skolornas totala frånvaro, men saknar ännu ett färdigt system för att på övergripande nivå analysera resultaten och sätta in åtgärder i syfte att öka elevernas närvaro. Skolinspektionen bedömer att kommunens systematiska kvalitetsarbete kan förbättras så att det får ett tydligare fokus på att följa upp elevernas frånvaro och därmed rätten till utbildning. Kommunen behöver också följa upp att skolorna systematiskt registrerar frånvaro och vidtar åtgärder för att främja närvaro i enlighet med kommunens riktlinjer.

2013-03-15

2 (4)

Dnr 400-2011:6496

Önstaskolan med årskurs 6-9 i grundskolan och årskurs 7-9 i grundsärskolan och totalt cirka 350 elever, ligger i stadsdelen Önsta/Gryta i Västerås kommun. Skolan arbetar med att skapa en miljö för eleverna som främjar närvaro. Av det arbetet som fungerar väl kan nämnas det förebyggande arbetet som bedrivs på skolan och den samverkan som finns med andra organisationer i närområdet. Skolans samverkan med socialtjänst, kommunens centrala stödfunktioner samt landstingets barn- och ungdomspsykiatri och habiliteringsverksamhet, behöver dock utvecklas. Det främjande och förebyggande arbetet för att motverka frånvaro kan tydliggöras mer i skolans mål och dokumentation. Skolinspektionen bedömer också att det saknas enhetliga rutiner för registrering av frånvaro och tillförlitliga underlag för att kunna bedöma mönster i elevers ogiltiga frånvaro i syfte att vidta åtgärder som främjar elevernas närvaro.

Skolinspektionen bedömer att Önstaskolan har rutiner för det utredande och åtgärdande arbetet för elevernas undervisning och närvaro, men att rutinerna behöver förbättras för att omfatta alla elever så att berörda vårdnadshavare alltid får information om en elevs ogiltiga frånvaro samma dag. Skolan behöver också tillförsäkras ett bättre stöd från kommunens stödteam och förbättra samverkan med socialtjänsten och landstingets barn- och ungdomspsykiatri samt habiliteringsverksamhet. Skolan behöver se över sin organisation för elevhälsa så att eleverna får bättre tillgång till kurator och psykolog.

Skolinspektionen bedömer vidare att skolan behöver förbättra sitt utredande arbete kring elever med hög eller återkommande frånvaro genom åtgärdsprogram med mer konkreta insatser och uppföljningar för att öka elevens närvaro och möjligheter att nå kunskapskraven i alla ämnen. Rektorn behöver förbättra rutinerna för beslut om åtgärdsprogram, som är delegerade till specialpedagog, så att det alltid sker en återskoppling till rektorn.

Skolan har inte heller definierat begreppen för sen ankomst och hög frånvaro. Mentorerna hanterar ibland ärenden med oroande och hög frånvaro för länge, innan anmälan till elevhälsan görs. Skolan saknar rutin för när oroande och hög frånvaro ska anmälas till huvudmannen. Önstaskolan behöver vidare förbättra det systematiska kvalitetsarbetet och på skolövergripande nivå följa upp resultaten av insatta åtgärder för elever med oroande frånvaro.

Västerås kommun ingick i den riktade tillsynen inom området skolpliktsbevakning (dnr 43-2010:268) som genomfördes läsåret 2010/11. Skolinspektionen identifierade då bristande rutiner vid hantering av anmälningar från fristående huvudman om att skolpliktig elev i den fristående skolan är frånvarande i stor utsträckning utan giltig orsak. Vid uppföljning den 26 augusti 2011 bedömde Skolinspektionen att Västerås kommun hade vidtagit sådana åtgärder att de påtalade bristerna i verksamheterna hade avhjälpats.

2013-03-15

3 (4)

Dnr 400-2011:6496

Identifierade utvecklingsområden i Västerås kommun

I syfte att höja verksamhetens kvalitet bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete i första hand behöver inledas inom följande områden:

- Kommunen behöver se över sin organisation för elevhälsa så att eleverna får bättre tillgång till kurator och psykolog.
- Kommunen behöver ta ett ökat ansvar för att systematiskt följa upp och analysera elevers frånvaro i syfte att sätta in åtgärder som kan främja närvaron i skolan. Kommunen behöver också följa upp att elever med hemundervisning och hög frånvaro får sin rätt till utbildning tillgodosedd. Vidare behöver barn- och ungdomsnämnden skaffa sig en samlad bild av elevers ogiltiga frånvaro, oavsett om eleven går i nämndens egna skolor eller hos annan huvudman.
- Kommunen behöver följa upp att skolorna systematiskt registrerar frånvaro och vidtar åtgärder för att främja närvaro i enlighet med kommunens riktlinjer.

Identifierade utvecklingsområden i Önstaskolan

I syfte att höja verksamhetens kvalitet bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete i första hand behöver inledas inom följande områden:

- Skolan behöver förbättra uppföljningen av hur olika skolfaktorer som t.ex. vissa ämnen och vikariesituationen påverkar elevernas närvaro samt vid behov göra förändringar för att förbättra förutsättningarna.
- Skolan behöver förbättra arbetet så att lärarna har en likvärdig hantering av rutinerna för elevernas närvaro och frånvaro. Skolan behöver också utveckla ett generellt främjande arbete för ökad skolnärvaro, där elever och vårdnadshavare görs delaktiga. Skolan behöver också se över sin organisation för elevhälsa så att eleverna får bättre tillgång till kurator och psykolog.
- Skolan behöver förbättra sitt utredande arbete kring elever med oroande frånvaro genom åtgärdsprogram med mer konkreta insatser och uppföljningar för att öka elevens närvaro och möjligheter att nå kunskapskraven i alla ämnen. Rektorn behöver förbättra rutinerna för beslut om åtgärdsprogram, som är delegerade till specialpedagog, så att det alltid sker en återsrapportering till rektorn.

2013-03-15

4 (4)

Dnr 400-2011:6496

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 13 september 2013 redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits eller planerats utifrån de utvecklingsområden som myndigheten identifierat. Om åtgärder ännu inte vidtagits men planerats, ange gärna tidplan och vem som ansvarar för att genomföra åtgärderna samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Redogörelsen skickas per post till Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 Stockholm eller via e-post, till skolinspektionen.stockholm@skolinspektionen.se. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 400-2011:6496) i de handlingar som sänds in.

I ärendets slutliga handläggning har utredarna Lena Stadler, Kristina Dhenstrand och Teresia Granlund deltagit.

På Skolinspektionens vägnar



Maria Caryll
Enhetschef



Kjell Gyllenswärd
Utredare/Föredragande

Bilagor

- | | |
|----------|--|
| Bilaga 1 | Rapport efter kvalitetsgranskning av arbetet för att främja närvaro och motverka frånvaro så att elever fullgör sin utbildning i Västerås kommun |
| Bilaga 2 | Rapport efter kvalitetsgranskning av arbetet för att främja närvaro och motverka frånvaro så att elever fullgör sin utbildning vid Önstaskolan i Västerås kommun |